

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Τάξις
ἐκκλησιαστικῆς
δεοντολογίας
εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν
καὶ ἰδιωτικὴν
ἀλληλογραφίαν

Βόλος 1998

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Τάξις
ἐκκλησιαστικῆς
δεοντολογίας
εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν
καὶ ἰδιωτικὴν
ἀλληλογραφίαν

Βόλος 1998

**ΤΑΞΙΣ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗΝ
ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΝ**

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Παρατηροῦμεν ὅτι ἐνίοτε ὠρισμένοι ἱερεῖς μας ἐφήμεριοι δέν γνωρίζουν ἐπακριβῶς τόν τρόπον ἀλληλογραφίας των εἴτε μέ τήν προϊσταμένην των Ἀρχήν ἤτοι τήν Ἱ. Μητρόπολιν, εἴτε κατά τήν ἐκπλήρωσιν κοινωνικοῦ καθήκοντος πρός ἀνωτέρους, ἰσοβάθμους ἤ κατωτέρους των. Ἡ ἀγνοια αὐτή ἐξαναγκάζει τοὺς ἀγνοοῦντας ἤ νά ἐπιλέξουν ἐσφαλμένον, ἐξ ἀπόψεως ἐκκλησιαστικῆς δεοντολογίας, τρόπον ἀλληλογραφίας, ἤ νά μή ἀνταποκρίνονται ἐπαρκῶς εἰς τὰς κοινωνικάς των ὑποχρεώσεις, μέ ἀποτέλεσμα, καί εἰς τὰς δύο περιπτώσεις, νά ἐκτίθενται.

Ἐπιθυμοῦντες νά συμβάλωμεν εἰς τήν ὑπέρβασιν τῆς ἀγνοίας αὐτῆς καταχωρίζομεν κατωτέρω, ἐκ τῆς προσωπικῆς μας ἐμπειρίας, ἀλλά καί ἐκ μελετῶν, μερικὰς βασικάς ἀρχάς ἐκκλησιαστικῆς δεοντολογίας περί τήν ἀλληλογραφίαν, τόσον τήν ὑπηρεσιακῆν ὅσον καί τήν ἰδιωτικῆν, μεθ' ὑποδειγμάτων ἐγγράφων καί ἐπιστολῶν, ὅπου τοῦτο εἶναι ἀπαραίτητον, ἐλπίζοντες ὅτι ἡ Τάξις αὐτή θέλει προσφέρει ἀσφαλές καί αὐθεντικόν βοήθημα εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νά εἶναι συνεπεῖς πρός τὰς ὑποχρεώσεις των, πού ἀπορρέουν ἀπό τήν ἰδιότητά των καί τήν ἀνάγκην γραπτῆς ἐπικοινωνίας των μέ Ἀρχάς καί πρόσωπα.

† Ὁ Δημητριάδος Χριστόδουλος

Βόλος, Φεβρουάριος 1998

I - ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ἐπίσημος ἢ υπηρεσιακὴ χαρακτηρίζεται ἡ ἀλληλογραφία πού ἀνταλλάσσεται πρὸς Ἀρχάς, ἐκκλησιαστικὰς ἢ ἄλλας. Ἐκκλησιαστικὴ δὲ ἐπίσημος καὶ υπηρεσιακὴ λέγεται ἡ ἀλληλογραφία μεταξύ ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν ἢ ἐκκλ. Ἀρχῶν πρὸς ἄλλας κοσμικὰς Ἀρχάς, ἢ ἐκκλ. Ἀρχῶν πρὸς πρόσωπα κληρικὰ ἢ λαϊκά, καὶ τανάπαλιν. Ὁ τρόπος ἀνταλλαγῆς ἐπισήμων ἐγγράφων μεταξύ κληρικῶν καὶ ἐκκλ. Ἀρχῶν ὑπόκειται εἰς ὠρισμένους δεοντολογικοὺς κανόνες, ἢ τήρησις τῶν ὁποίων προδίδει γνῶσιν λεπτῶν ζητημάτων ἔστω καὶ λεπτομερειακῶν, πού συνδέονται μὲ τὸ εἶδος τῆς ἀλληλογραφίας αὐτῆς καὶ ἀποδεικνύουν σεβασμὸν πρὸς τοὺς θεσμοὺς.

Εἰς τὴν ἐπίσημον αὐτὴν ἀλληλογραφίαν διακρίνομεν, κατὰ βάσιν, 4 τρόπους ἐπικοινωνίας, οἱ ὁποῖοι ἐξαρτῶνται:

α) ἐκ τῆς ιδιότητος, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἀλληλογραφεῖ ὁ ἀποστολεὺς κληρικὸς,

β) ἐκ τῆς ιδιότητος τοῦ παραλήπτου τῆς ἀλληλογραφίας, ἥτοι εἴαν οὗτος εἶναι Ἀρχὴ ἄνωτέρα, ἰσότημος ἢ κατωτέρα ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἐκπροσωπεῖ ὁ ἀλληλογραφῶν κληρικὸς,

γ) ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀλληλογραφίας καὶ

δ) ἐκ τοῦ τρόπου διεκπεραιώσεως τῶν ἐγγράφων.

α) Περίπτωσης πρώτη.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν πρόκειται περὶ ὑπηρεσιακῆς ἀλληλογραφίας κληρικοῦ ὁ ὁποῖος ἀσκεῖ καὶ ἐκκλ. διοίκησιν, εἶναι π.χ. Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἢ εἶναι ἀπλὸς ἐφημέριος χωρὶς νὰ ἀσκεῖ καὶ διοίκησιν.

Ὡς ἐκπρόσωπος ἐκκλ. Ἀρχῆς, π.χ. Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου, ὁ ἀλληλογραφῶν κληρικός ὀφείλει νὰ χρησιμοποιεῖ κατ' ἀρχὴν φύλλα χάρτου φέροντα τὸν τίτλον τοῦ ἱ. ναοῦ εἰς τὸν ὁποῖον ὑπηρετεῖ, ἀριθμὸν πρωτοκόλλου, ἡμερομηνίαν, ὑπογραφήν καὶ σφραγίδα.

Ὡς πρὸς τὴν χρῆσιν τῆς σφραγίδος βλ. κατωτέρω σελ. 10

β) Περίπτωσης δευτέρα.

Τὰ ἐπίσημα ὑπηρεσιακά ἔγγραφα πού ἀποστέλλει πρὸς τινὰ Ἀρχὴν ἢ πρὸς πρόσωπα ὁ κληρικός διαφέρουν ἐπίσης ὡς πρὸς τὸν τύπον καὶ τὸ ὕφος, ἀναλόγως τῆς Ἀρχῆς πρὸς τὴν ὁποίαν ταῦτα ἀπευθύνονται ἢ τοῦ προσώπου. Ἐάν πρόκειται νὰ ἀπευθυνθοῦν πρὸς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν, ἢ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν Προϊσταμένην τοῦ ἐκκλ. Ἀρχῆν, ὁ τύπος τοῦ ἐγγράφου ἔχει τὰ στοιχεῖα σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἀνωτέραν αὐτὴν Ἀρχὴν, καὶ χρησιμοποίησεως τῶν καταλλήλων λέξεων, ὡς θὰ δεῖξωμεν κατωτέρω. Ἐάν ὅμως πρόκειται δι' ἄλλην τινὰ Ἀρχὴν π.χ. πολιτικὴν, δικαστικὴν, ἐκπαιδευτικὴν κλπ. ἢ ὁποία χαρακτηρίζεται ἰσοτίμος ἢ καὶ κατωτέρα τῆς ἐκκλησιαστικῆς, ὁ ἀλληλογραφῶν κληρικός χρησιμοποιεῖ τύπους καὶ ὕφος πού προσιδιάζουν εἰς ἀλληλογραφίαν πρὸς ἰσοτίμους καὶ ἰσοβάθμους. Ἐάν πάλιν ὁ παραλήπτης ὑπηρεσιακοῦ ἐγγράφου εἶναι πρόσωπον, τότε ἢ ἐπιστέλλουσα Ἀρχὴ χρησιμοποιεῖ τὸν τύπον πού προσιδιάζει εἰς τοιοῦτου εἴδους ἔγγραφα, ἀναλόγως τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν κατέχει τὸ πρόσωπον πού παραλαμβάνει τὸ ἔγγραφον.

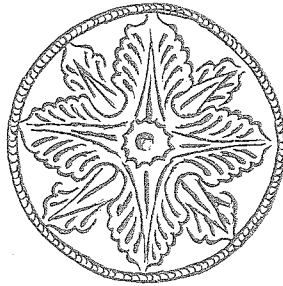
γ) Περίπτωσης τρίτη.

Πρόκειται δι' ἐπίσημον μὲν ἀλληλογραφίαν, ὁ τύπος ὅμως τῆς ὁποίας ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου, πού ἀποστέλλεται. Π.χ. ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου ἐνημερώνει τὸν Μητροπολίτην του ἐπὶ τινος ὑποθέσεως, ἢ ἀπευθύνεται πρὸς τινὰ

μισθωτήν καταστήματος τοῦ ἰ. ναοῦ, ἢ καί πρὸς ἄλλην τινα Ἀρχὴν ζητῶν διάφορα πράγματα κλπ. Ἡ περίπτωση αὐτὴ ἐπιβάλλει τὴν χρησιμοποίησιν ἐιδικῆς ἐκάστοτε φρασεολογίας καὶ τύπων, (ἀριθμὸς πρωτοκόλλου, ἡμερομηνία, ὑπογραφή καὶ σφραγίς).

δ) Περίπτωσης τετάρτη.

Τέλος, ἐδῶ πρόκειται περὶ ἀλληλογραφίας διεκπεραιουμένης διὰ μέσου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως. Τοῦτο συμβαίνει ὅσάκις ὁ κληρικός ἀπευδύνεται πρὸς ἀνωτέρας αὐτοῦ Ἀρχάς καὶ ἐπιθυμῆ νᾶ ἔχει τὴν ὑποστήριξιν καὶ ἔγκρισιν τοῦ διαβήματός του ἀπὸ μέρους τῆς οἰκείας του ἐκκλ. Ἀρχῆς, π.χ. ἀπευδύνεται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Πολιτισμοῦ καὶ ζητεῖ οἰκονομικὴν βοήθειαν πρὸς ἀναστήλωσιν κινδυνεύοντος ἐκκλ. μνημείου κλπ.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

Ἐς πάρουμε λοιπόν τά πράγματα χωριστά:

α) Ἐτσι ἀρχίζομεν ἀπό τήν πρώτην περίπτωσιν ἀνταλλαγῆς ἀλληλογραφίας μεταξύ τοῦ Προέδρου τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου καί τῆς Ἱ. Μητροπόλεως. Ἐδῶ ἔχομε τās κάτωδι ἐνεργείας:

αα) Ὑποβολή Πράξεως τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου πρὸς τὸ Μητροπ. Συμβούλιον πρὸς ἔγκρισιν.

Ἡ Πράξις ἀντιγράφεται μέ γραφομηχανήν ἐπὶ ἐντίτλου χάρτου τοῦ ἰ. ναοῦ ἐκ τοῦ Βιβλίου τῶν Πρακτικῶν, ὅπου ἡ Πράξις ἔχει καταχωρισθῆ καί ὑπογραφῆ ἀπό τόν Πρόεδρον καί τὰ μέλη.

Κατωτέρω παραθέτομεν ὑπόδειγμα τῆς Πράξεως:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓ.....

Πράξις ὑπ' ἀριθμ.....

Θέμα: Ἀποδοχή παραιτήσεως τοῦ Νεωκόρου τῆς ἐκκλησίας.

Ἐν..... σήμερον τήν..... τοῦ μηνός..... τοῦ ἔτους..... ἡμέ-
ραν..... καί ὥραν..... συνήλθεν εἰς συνεδρίαν τό Ἐκκλ.
Συμβούλιον τοῦ ἱ. ναοῦ..... κατόπιν νομίμου προσκλήσεως τοῦ
αἰδεσιμ. Προέδρου αὐτοῦ εἰς τήν συνήθη αἴθουσαν συνεδριάσεων αὐτοῦ
ἐντός τοῦ ἱ. ναοῦ.

Κατά τήν συνεδρίαν παρόντες ἦσαν: α) ὁ Αἰδεσιμ. Πρόεδρος πρωτ.
B.T. β) ὁ κ..... Ἀντιπρόεδρος, γ) Ὁ κ.Ταμίαις καί δ) Ὁ
κ..... Γραμματεὺς. Ἀπουσίαζεν ὁ κ..... καίτοι νομίμως
ἐκλήθη.

Μετά τήν γενομένην προσευχήν ὑπό τοῦ αἰδεσιμ. Προέδρου, καί
διαπιστωθείσης νομίμου ἀπαρτίας, τόν λόγον λαβών ὁ αἰδεσιμ.
Πρόεδρος ἔθεσε τό ζήτημα ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως τοῦ Νεωκόρου
τοῦ ἱ. ναοῦ κ. Γ. Ν. καί εἶπεν εἰσηγούμενος τά ἑξῆς:

Ὁ νεωκόρος τῆς ἐκκλησίας μας κ. Γ.Ν. ὑπέβαλε πρό ἑνδημέρου
τήν παραίτησιν αὐτοῦ ἐκ τῆς θέσεώς του, ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκασμένος
νά μετοικήσει εἰς Ἀθήνας ὅπου φοιτᾷ ἡ θυγάτηρ του. Ἡ παραίτησίς
του ἔχει ὡς ἑξῆς (ἐνταῦθα ἀναγινώσκεται τό κείμενον τῆς
ἀπό..... παραιτήσεως). Κατόπιν τούτου κρίνεται ὅτι δά πρέπει νά
τήν ἀποδεχθούμε καί νά ἐνεργήσουμε τά δέοντα πρὸς τήν Ἱ.
Μητρόπολιν, προκειμένου ἡ παραίτησις νά γίνῃ καί ὑπ' αὐτῆς ἀπο-
δεκτῆ.

Γενομένης συζητήσεως τό Ἐκκλ. Συμβούλιον ὁμοφώνως ἀποφα-
σίζει:

α) Ἀποδέχεται τὴν ὑποβληθεῖσαν εἰς αὐτὸ ἀπὸ.....
παραίτησιν τοῦ Νεωκόρου κ. Γ.Ν. ἐκ τῆς θέσεώς του διὰ λόγους
προσωπικούς.

β) Ἐξουσιοδοτεῖ τὸν Πρόεδρον αὐτοῦ ὅπως ὑποβάλλει ἀντίγραφον
τῆς παρούσης Πράξεως μετ' ἀντιγράφου τῆς παραιτήσεως πρὸς τὴν Ἱ.
Μητρόπολιν Δημητριάδος διὰ τὰ περαιτέρω.

Μεθ' ὃ μὴ ὑπάρχοντος ἐτέρου θέματος ἐλύθη ἡ συνεδρίασις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Πρωτ. Β. Τ.

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ἀναστ. Π.

Νικόλ. Σ.

Ἡλίας Ρ.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐκ τοῦ Βιβλίου Πρακτικῶν

Ἐν..... τῆ.....

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογραφή)

Σημ.: Ἡ ὑπογραφή πάντοτε τίθεται εὐκρινῶς. Ἐάν εἶναι δυσανά-
γνωστος, ἐπιβάλλεται νὰ ἐπεξηγηθῆται κάτωθι διὰ τῆς γραφομηχανῆς.
Πρὸς ἀνωτέρας μάλιστα Ἀρχάς εἶναι ἀνάρμοστον νὰ τίθεται δυσά-
νάγνωστος ὑπογραφή.

Μετὰ σταυροῦ πρὸ τοῦ ὀνόματος των ὑπογράφουν πάντοτε οἱ
Ἀρχιερεῖς. Καί οἱ ἱερεῖς. Οὐδέποτε δέ οἱ διάκονοι. Πρὸς ἀνωτέρους
πάντως καί δὴ πρὸς Πατριάρχας ἐνδείκνυται νὰ μὴ τίθεται σταυρός
πρὸ τοῦ ὀνόματος.

Σφραγίς τίθεται πάντοτε εἰς τὸ τέλος τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων πρὸς
διασφάλισιν τοῦ ἐγκύρου των. Δέν τίθεται σφραγίς ἐπὶ ἐγγράφων
ἀπευθυνομένων πρὸς Προϊσταμένην Ἀρχήν.

αβ) Ἡ Πράξις αὐτὴ ὑποβάλλεται πρὸς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν μέ
διαβιβαστικόν ἔγγραφον, ὡς τὸ κατωτέρω ὑπόδειγμα:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ.....

Ἄριθμ. Πρωτ.....

Ἐν..... τῆ..... 1998

Πρός

Τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην

Δημητριάδος κ.κ. Χριστόδουλον

Εἰς Βόλον

Θέμα: Ὑποβολή Πράξεως Ἐκκλ. Συμβουλίου ὑπ' ἀριθμ.....
περί ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως τοῦ Νεωκόρου τοῦ ἱ. ναοῦ μας.

Σεβασμιώτατε Δέσποτα,

Εὐλαβῶς ὑποβάλλομεν συνημμένως ἐν ἀντιγράφῳ τὴν ὑπ' ἀριθμ..... Πράξιν τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἐκκλ. Συμβουλίου, μετὰ τῆς εἰς αὐτὴν προσηρητημένης ἀπό..... παραιτήσεως ἀπὸ τῆς θέσεώς του τοῦ νεωκόρου τοῦ ἱ. ναοῦ κ. Γ.Ν. καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τὴν ἀποδοχὴν αὐτῆς.

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

(ὕπογραφή ἄνευ σφραγίδος)

αγ) Ἐάν ὁ κληρικός δέν ἀσκει διοίκησιν, ἀλλ'εἶναι ἀπλός ἐφημέριος καί ἐπιθυμεῖ νά ἀλληλογραφῆσει δι' ὑπηρεσιακὴν του ὑπόθεσιν μέ τήν Ἱ. Μητρόπολιν ἢ μέ τόν Μητροπολίτην, τότε δύναται νά χρησιμοποιήσει φύλλον χάρτου φέρον τόν τίτλον τοῦ ἱ. ναοῦ εἰς τόν ὁποῖον ὑπηρετεῖ, ἢ καί ἀπλοῦν φύλλον χάρτου, χωρίς νά θέσει ἀριθμόν πρωτοκόλλου καί σφραγίδα. Θά θέσει ἀπαραιτήτως ἡμερομηνίαν καί τήν ὑπογραφήν του, καί θά ἀρχίσει τό ἔγγραφόν του μέ τās λέξεις: «Εὐσεβάστως ἀναφέρω» ἢ «Εὐλαβῶς» ἢ «Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ ὑποβάλλω». Εἰς τό τέλος θά προτάξει τό «Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ» καί οὐδέποτε τό «Μετ' εὐχῶν». Καί θά ὑπογράψει ἰδιοχείρως καί εὐκρινῶς καί οὐδέποτε μέ τήν γραφομηχανήν.

Ἐάν τό ἔγγραφον εἶναι γεγραμμένον μέ τήν γραφομηχανήν, ἢ προσφώνησις καί ἡ κατακλείς πρέπει νά γραφοῦν μέ τό χέρι.

Ἴδου ἐν ὑπόδειγμα:

Πρός
Τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτην
Δημητριάδος κ.κ. Χριστόδουλον
Εἰς Βῶλον

Ἐν..... τῆ.....

Σεβασμιώτατε,*

Λίαν εὐσεβάστως σᾶς ἀναφέρω ὅτι ἡ θυγατήρ μου εἰσῆλθεν εἰς τό Α' ἔτος τῆς Νομικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν καί σᾶς παρακαλῶ θερμῶς ὅπως συμπεριλάβητε ταύτην εἰς τό μηνιαῖον βοήθημα, τό ὁποῖον ἡ Ἱ. Μητρόπολις χορηγεῖ εἰς φοιτητάς ἔχοντας ἀνάγκην.

Θερμῶς δέ εὐχαριστῶν ἐκ τῶν προτέρων καί πρόθυμος διά πᾶσαν σχετικὴν διευκρίνισιν, διατελῶ,

Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ
Πρεσβ. Τ.Α.

* Ὅπου ἐνταῦθα τίθεται ἡ οἰκογένεια αὐτῆ τῶν γραμμάτων σημαίνει τήν ἰδιόχειρον ἀναγραφὴν τῆς λέξεως ἢ φράσεως

6) Ἐρχόμεθα τώρα εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν

Ἐάν πρόκειται νά ἀλληλογραφῆσει ἐπισημως ὁ ἀσκῶν διοίκησιν κληρικός μέ Ἀρχήν τινα ἄλλην, παρεκτός τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, πρέπει νά ἐξετασθῇ ἐάν ἡ Ἀρχή πρὸς τὴν ὁποίαν ἀλληλογραφεῖ εἶναι ἀνωτέρα, ἴση ἢ κατωτέρα τῆς ἐκκλ. Ἀρχῆς (ἐνορίας) τὴν ὁποίαν ὁ κληρικός ἐκπροσωπεῖ. Τό αὐτό ἰσχύει καί ὅταν ἀλληλογραφεῖ τις πρὸς πρόσωπον.

Καί περὶ μέν τῶν προσώπων εἶναι σαφές ἐάν εἶναι ἀνωτέρου, ἴσου ἢ κατωτέρου βαθμοῦ ἐκείνου τοῦ ἀποστολέως. Προηγούνται ὡς γνωστόν καί εἶναι ἀνώτερα πρόσωπα τῶν ἱερέων οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ ὀφφίκιοῦχοι κληρικοί πού κατέχουν ὑψηλότερον ὀφφίκιον καί οἱ ἀξιόσεβαστοι ἄνθρωποι ὡς Γέροντες, παλαιοὶ καθηγηταί, κλπ.

Τό πρόβλημα γεννᾶται μέ τὰς Ἀρχάς. Ποία Ἀρχή, ἐκτός τῆς Ἐκκλησιαστικῆς, δύναται νά χαρακτηρισθῇ ἀνωτέρα ἐκείνης; Κατά τό κοσμικόν πρωτόκολλον, τῆς Ἱ. Συνόδου, ἡ ὁποία εἶναι ἀνωτάτη Ἐκκλ. Ἀρχή προηγούνται ὁ πολιτειακός Ἀρχων, ὁ Πρωθυπουργός, ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς, οἱ Ὑπουργοί, καθώς καί οἱ Ἀρχηγοί τῶν πολιτικῶν Κομμάτων. Εἰς τὴν ἐκκλ. πράξιν πάντως ὡς ἀνώτεραι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχαί θεωροῦνται μόνον ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας, ὁ Πρωθυπουργός καί ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς. Ἀλλά καί πρὸς αὐτούς ἀπευθυνόμενα τὰ ἐκκλ. ἔγγραφα δέν χρησιμοποιοῦν ἐκφράσεις σεβασμοῦ, ἀλλά μόνον τιμῆς.

Ἐάν ἡ Ἀρχή εἶναι ἀνωτέρα π.χ. ἡ Ἱ. Σύνοδος, ἢ τό πρόσωπον ἀνώτερον π.χ. ὁ Μητροπολίτης, τότε τηρεῖται ὁ τύπος τοῦ πρὸς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν ἐγγράφου. Τό ἔγγραφο ἀρχίζει μέ τό «Εὐσεβάστως ἀναφέρομεν» ἢ «Εὐλαβῶς ὑποβάλλομεν» ἢ «Μετά σεβασμοῦ καί τιμῆς ἀπευθυνόμεθα πρὸς ὑμᾶς, διὰ νά σᾶς ὑποβάλωμεν» καί

λήγει μέ τό «Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ» καί οὐδέποτε μέ τό «Μετ' εὐχῶν».

Ἐάν πρόκειται περί προσώπου ἢ Ἀρχῆς Ἰσης ἢ ἰσοτίμου, τότε τό ἔγγραφο ἀρχεται μέ τό «Γνωρίζομεν εἰς ὑμᾶς» ἢ μέ τό «Ἐχομεν τήν τιμήν νά γνωρίσωμεν ὑμῖν» ἢ μέ τό «Προαγόμεθα νά γνωρίσωμεν ὑμῖν» ἢ «Ἀδελφικῶς ἀπευθυνόμενοι πρός ὑμᾶς φέρομεν εἰς γνῶσιν σας ὅτι.....». Καί λήγει μέ τό «Μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης» (ἐάν ἀπευθύνεται εἰς ἰσόβαθμον κληρικόν) ἢ μέ τό «Μετ' εὐχῶν ἐν Κυρίῳ» ἢ καί «Μετ' εὐχῶν καί ἀγάπης ἐν Κυρίῳ».

Ἐάν πάλιν πρόκειται περί Ἀρχῆς κατωτέρας ἢ περί προσώπου κατωτέρου εἰς βαθμόν, τότε τό ἔγγραφο ἀρχεται μέ τό «Φέρομεν εἰς γνῶσιν ὑμῶν» ἢ μέ τό «Συνημμένως σᾶς ἀποστέλλομεν (ἢ σᾶς διαβιβάζομεν, ἢ διαπέμπομεν ἢ ἀποστέλλομεν)», ἐνίοτε δέ καί μέ τό «παραγγέλλομεν ὑμῖν» ἢ «ἐντελλόμεθα ὅπως» καί λήγει μέ τό «Μετ' εὐχῶν ἐν Κυρίῳ».

Τό «Διάπυρος πρός Κύριον εὐχέτης» προσιδιάζει μόνον εἰς τούς Ἀρχιερεῖς ἐπιστέλλοντας πρός κατωτέρους αὐτῶν.

γ) Ὁ κληρικός ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου ἐνδέχεται ἐνίοτε νά ἀλληλογραφή μέ Ἀρχάς ἢ πρόσωπα περί θεμάτων τά ὅποια εἶναι ποικίλα καί διά τά ὅποια δέν χρειάζεται νά ἀποστείλει Πράξιν τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου. Τοιαύτη εἶναι π.χ. ἢ περίπτωσις ὑποβολῆς εἰς τόν Μητροπολίτην αἰτήματός τινος ἢ παρακλήσεως, ἢ παραπόνων κατά τόν ἀκόλουθον τύπον.

γα) Τό ἔγγραφο μέ τό αἶτημα ἀποστέλλεται γεγραμμένον ἐπί ἐντίτλου χάρτου τοῦ ἱ. ναοῦ κατά τό κάτωθι ὑπόδειγμα:

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ.....

Ἄριθμ. Πρωτ.....

Ἐν..... τῆ.....

Θέμα: Πρόσκλησις δι' ὁμιλίαν εἰς γονεῖς

Πρός

Τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην

Δημητριάδος κ.κ. Χριστόδουλον

Εἰς Βόλον

Σεβασμιώτατε, Πάτερ καί Δέσποτα,

Εὐλαβῶς ἀναφέρομεν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα ὅτι τὴν προσεχῆ Πέμπτην..... καί ὥραν..... προγραμματίζομεν σὺνάξιν εἰς τὴν αἵθουσα τοῦ Πνευματικοῦ μας Κέντρου καί παρακαλοῦμεν νά παραστήτε καί νά ἀπευθύνετε λόγον πρὸς τοὺς συγκεντρωθησομένους.

Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ

(Ὑπογραφή ἄνευ σφραγίδος)

γβ) Ἴδού ἕτερον ὑπόδειγμα ὑποβολῆς ἀναφοράς παραπόνων ἢ συμβάντος εἰς τὴν ἐνορίαν, διὰ τὸ ὁποῖον κρίνεται ὅτι πρέπει νὰ ἐνημερωθῇ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ.....

Ἄριθμ. Πρωτ.....

Ἐν

Θέμα: Διάρρηξις παρεκκλησίου τοῦ ἱ. ναοῦ

Πρὸς

Τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην

Δημητριάδος κ.κ. Χριστόδουλον

Ἐνταῦθα

Σεβασμιώτατε,

Εὐλαβῶς ἀναφέρομεν πρὸς τὴν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ὅτι τὴν νύκτα τῆς χθές..... ἄγνωστος ἢ ἄγνωστοι διέρρηξαν τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγ., εἰσελθόντες εἰς αὐτὸ ἔκ τινος παραθύρου τὸ ὁποῖον παρεβίασαν. Ἄνεχώρησαν ἄπρακτοι, διότι δέν ὑπῆρχον χρήματα εἰς τὸ παγκάρι. Ἐπροξένησαν ὅμως μικροζημίας εἰς τὸ ἔπιπλον. Ἐνημερώθη σχετικῶς τὸ οἰκεῖον Ἀστυνομικόν Τμήμα. Συναφῶς ἀναφέρομεν ὅτι ἔχομεν λάβει ὅλα τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα διὰ τὴν ἀσφάλειαν ναοῦ καὶ παρεκκλησιῶν, ὅμως οἱ διαρρηκται κατώρθωσαν, παρά πᾶσαν ἐλπίδα, νὰ ὑπερφάλαγγίσουν τὰ ληφθέντα μέτρα.

Μετά σεβασμοῦ

(Ὑπογραφή ἄνευ σφραγίδος)

δ) Τέλος, εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἀπευθυνόμενος τις πρὸς ἀνωτέραν τινα Ἀρχὴν, ἐπιβάλλεται νὰ ὑποβάλει διὰ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως τὸ αἰτήμα του, ἀκολουθεῖ τὸν ἐξῆς τύπον.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ.....

Ἀριθμ. Πρωτ.....

Ἐν.....

Πρὸς

Τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην

Δημητριάδος κ.κ. Χριστόδουλον

Ἐνταῦθα

Σεβασμιώτατε,

Εὐσεβάστως ὑποβάλλομεν ὑμῖν συνημμένως (ἢ περικλείστως) ᾧδε τὸ ὑπ'ἀριθμ..... ἔγγραφον τοῦ Ἐκκλ. Συμβουλίου, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Πολιτισμοῦ ἀπευθυνόμενον καὶ παρακαλοῦμεν θερμῶς ὅπως ἀγαθυνόμενοι διαβιβάσητε τοῦτο εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον μετὰ τῆς ὑμετέρας συνηγορίας πρὸς ἰκανοποίησιν τοῦ ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένου αἰτήματος.

Μετὰ σεβασμοῦ

(ὑπογραφή ἄνευ σφραγίδος)

Σημ.: Χρειαζέται προσοχή ὅταν ὑποβάλλεται μαζί μὲ τὸ ἔγγραφον καὶ ἄλλο «συνημμένως» ἢ «περικλείστως» νὰ προσαρτᾶται τὸ δεύτερον ὀπισθεν τοῦ πρώτου. Τοῦτο τονίζομεν διότι ἐνίοτε ἀφηρημένοι ἀποστολεῖς λησμονοῦν νὰ προσαρτήσουν τὸ δεύτερον ἔγγραφον περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται λόγος εἰς τὸ πρῶτον ἔγγραφον. Τοῦτο δὲ τὸ προσαρτώμενον ἔγγραφον φέρει ὅλα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἐπισήμου ἐγγράφου δηλ. χάρτης ἔντιτλος, ἀριθμ. πρωτ., ἡμερομηνία, ὑπογραφή.

II - ΚΑΝΟΝΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑΣ

Ἰδιωτική λέγεται ἡ ἀλληλογραφία πού διεξάγεται μεταξύ δύο προσώπων μέ ποικίλον περιεχόμενον, πρὸς καλλιέργειαν καί ἀνάπτυξιν τῶν κοινωνικῶν καί διαπροσωπικῶν σχέσεων ἢ ἐπίλυσιν διαφορῶν κλπ. Ἰδιωτική ἐκκλησιαστική δέ ἀλληλογραφία εἶναι ἡ διαμειβομένη εἴτε μεταξύ κληρικῶν, εἴτε μεταξύ κληρικοῦ καί τῆς Ἀρχῆς, εἴτε μεταξύ κληρικοῦ καί λαϊκοῦ, καί ἀναφέρεται εἰς ἐξωὑπηρεσιακά θέματα ὡς τὰ τῶν κοινωνικῶν σχέσεων, συναλλαγῶν κλπ. Ἡ ἀλληλογραφία αὐτή εἶναι ὁ καθρέπτης τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐπιστέλλοντος, διότι γράφει κανεὶς κατὰ τρόπον πού τοῦ ὑπαγορεύει ἡ ἀγωγή καί ἡ παιδεία του, ἡ ἀνατροφή καί ὁ χαρακτήρας του. Ἐπομένως ἀπὸ τόν τρόπον πού γράφει κανεὶς μίαν ἐπιστολήν, προδίδει τὴν προέλευσίν του, τίς γνώσεις του, τὴν οἰκογενειακὴν κατάστασίν του, τὴν κοινωνικὴν του ἐνηλικίωσιν.

Ἡ ἰδιωτικὴ ἀλληλογραφία τῶν κληρικῶν ἀκολουθεῖ, κατὰ θάσιν, τοὺς κανόνας τῆς ἐπισήμου ἀλληλογραφίας ὡς αὐτοὶ κατεστρώθησαν ἀνωτέρω. Αὐτονόητον εἶναι ὅτι μία ἐπιστολή ἰδιωτικοῦ χαρακτήρος δέν φέρει οὔτε ἀριθμὸν πρωτοκόλλου, οὔτε σφραγίδα. Ὅφειλει ὅμως νὰ φέρει ἡμερομηνίαν καί ἰδιόχειρον ὑπογραφήν. Ἐπομένως δέν ἐπαναλαμβάνομεν τὰ ἤδη προεκτεθέντα, συμπληροῦμεν δέ αὐτὰ μέ τίς κάτωθι ὑποχρεώσεις:

α) Ὄταν κληρικός τις (ὡς καί πᾶς εὐγενὴς ἄνθρωπος πού ἔχει ἀγωγήν) δέχεται μίαν ἐπιστολήν ἢ ἔγγραφον ἢ αἴτημα ἢ εὐχάς κλπ. ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ καί μάλιστα ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος. Εἶναι ἐπαινετὴ ἡ συνήθεια μερικῶν κληρικῶν νὰ ἀπαντοῦν αὐθημερόν, ἐφαρμόζοντες τὸ ἀξίωμα: «ὅ,τι μπορεῖς νὰ κάνεις σήμερον, μὴ τὸ ἀναβάλλεις δι' αὔριον». Εἶναι ἀχαρακτήριστος πάντως ἀγένεια τὸ νὰ λαμβάνει τις ἐπιστολάς, εὐχάς κλπ. καί νὰ μὴ δίδει

καμμίαν ἀπάντησιν. Τοῦτο ἐκλαμβάνεται, καί ὀρθῶς, ὡς περιφρόνησις καί προσβολή πρὸς τὸν ἀποστολέα καί ἐκτιμᾶται ὡς σημαντικὴ καί χαρακτηριστικὴ παράλειψις. Μικρότερον κακόν, ἀλλὰ πάντως κακόν, εἶναι καί ἡ ὑπερβολικὴ βραδύτης εἰς τὴν ἀπάντησιν.

β) Δέν ἀπαιτεῖται ἀπάντησις εἰς ὑβριστικοῦ περιεχομένου καί λιβελλογραφικὰς ἐπιστολάς ἢ καί ἀνωνύμους, καί ἐν γένει αὐθάδεις καί ἀπρεπεῖς ἐπιστολάς. Ἡ μὴ ἀπάντησις εἰς αὐτάς εἶναι εὐγλωττος τοποθέτησις ἀπέναντι τοῦ ὑβριστοῦ, καί ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ τοῦ δώσει τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ἔσφαλε. Πολλάκις ἡ τήρησις ἀποστάσεων ἀπὸ ἀπρεπῶν καί θρασέων ἀνθρώπων εἶναι ἡ καλυτέρα ἀπάντησις εἰς τὰς ὑβρεῖς των. Καί ὁ προσφορότερος τρόπος διαφυλάξεως τῆς τρωθείσης ἀξιοπρεπειᾶς μας.

γ) Ὄταν γράφει τις ἰδιωτικὴν ἐπιστολήν εἰς τὴν γραφομηχανήν, συμπληρώνει ἰδιοχείρως ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν προσφώνησιν π.χ. «Ἀγαπητέ μου κ. Γιάννη» ἢ «Σεβαστέ μου π. Νικόλαε» ἢ «Σεβασμιώτατε», ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν καταληκτικῆριον φράσιν ὡς λ.χ. «Μέ πολλήν ἐν Χριστῷ ἀγάπην καί εὐχάς» ἢ «Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ καί τιμῆς» ἢ ἀπλῶς «Μετ' εὐχῶν».

δ) Εἰς τὴν ἰδιωτικὴν ἀλληλογραφίαν συνήθως γράφει πρῶτος ὁ κατώτερος πρὸς τὸν ἀνώτερον, καί ἔπεται μὲ τὴν ἀπάντησίν του ὁ ἀνώτερος πρὸς τὸν κατώτερον. Ἐξαιρέσεις τοῦ κανόνος αὐτοῦ εἶναι: μέ τὰς συλλυπητηρίους ἐπιστολάς ἢ τὰ τηλεγραφήματα, μέ τὰς συγχαρητηρίους ἐπίσης.

ε) Ὄταν πρόκειται νὰ ἀποστείλει τις εὐχάς ἐπ' ὀνομαστηρίους, τότε ὁ κατώτερος ὑποχρεοῦται νὰ ἀποστείλει τὰς εὐχάς του εἰς τὸν ἀνώτερον, οὗτος δὲ ὀφείλει νὰ ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ ὁ κανὼν αὐτός δέν τελεῖ ὑπὸ τὸν ὄρον τῆς ἀμοιβαιότητος. Δηλ. δέν σημαίνει ὅτι ἐπειδὴ ὁ ἱερεὺς εὐχήθη τὸν Μητροπολίτην του ἐπὶ τῇ ἑορτῇ του, ὀφείλει καί ὁ Μητροπολίτης νὰ εὐχηθῇ τὸν ἱερέα του ἐπὶ τῇ ἰδικῇ του ἑορτῇ. Τοῦτο ὅμως ἐάν γίνῃ σημαίνει τὴν δεοντολογικὴν εὐπρέπειαν τοῦ ἀνωτέρου.

στ) Οἱ κατώτεροι ἀπευθύνοντες εὐχάς πρὸς ἀνωτέρους δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χρησιμοποιοῦν κάρτες ἢ ἐπισκεπτήρια δελτάρια. Ταῦτα χρησιμοποιοῦνται πρὸς ἴσους ἢ καὶ κατωτέρους. Οἱ κατώτεροι ἀπευθύνονται πρὸς τοὺς ἀνωτέρους διὰ τὴν ὑποβολὴν εὐχῶν εἴτε δι' ἐπιστολῆς, εἴτε διὰ τηλεγραφήματος.

ζ) Ἡ δι' ἀποστολῆς Fax ἐκπλήρωσις μιᾶς ὑποχρέωσews ἢ ἡ ρύθμισις μιᾶς ἐκκρεμότητος ἐπιβάλλεται σήμερον ἐκ τῆς ἀνάγκης ταχείας διεκπεραιώσεως τῆς συγκεκριμένης ὑποθέσεως. Ὅμως ἐπιβάλλεται καὶ ἡ διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀποστολὴ τοῦ ἰδίου κειμένου ταυτοχρόνως.

η) Τὸ μέτρον καὶ ἡ διάκρισις πρέπει νὰ χαρακτηρίζουν τὰς ἐπιστολάς τῶν κληρικῶν ὡς καὶ τὰς ἀπαντήσεις. Ἡ ὑπέρβασις αὐτῶν χαρακτηρίζει τοὺς ἀδιακρίτους.

θ) Ἡ τήρησις ἀντιγράφων τῶν ἀποστελλομένων ἐπιστολῶν εἶναι ὑποχρεωτικὴ πρὸς τήρησιν ἀρχείου προσωπικῆς ἀλληλογραφίας.

ι) Σημασίαν ἔχει, ἐπὶ ἰδιοχείρου ἐπιστολῆς, ἡ τήρησις ὠρισμένων κανόνων ὀρθῆς γραφῆς, μέ μέριμναν διὰ τὴν ὑπαρξίν περιθωρίου, μέ γραφὴν εὐανάγνωστον, μέ τήρησιν παραγράφων, σημείων στίξεως κλπ. ὡς θὰ ὑποδείξωμεν κατωτέρω εἰς τὰ ὑποδείγματα. Ἐπίσης ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις ὀρθοῦ τρόπου ἀναγραφῆς ἐπὶ τοῦ φακέλλου τοῦ ὀνόματος τόσον τοῦ ἀποστολέως, ὅσον καὶ τοῦ παραλήπτου. Ἄνω ἀριστερὰ τοῦ φακέλλου τίθεται τὸ ὄνομα καὶ ἡ πλήρης διεύθυνσις τοῦ ἀποστολέως. Εἰς τὸ μέσον περίπου τοῦ φακέλλου ἀναγράφονται τὰ στοιχεῖα τοῦ παραλήπτου κατὰ στίχους ἐπαλλήλους καὶ ἀπαντας ἀρχομένους ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου. Ἄνω δεξιὰ ἀφήνεται χῶρος διὰ τὴν ἐπικόλλησιν τοῦ γραμματοσήμου. Ἡ τήρησις τῶν κανόνων αὐτῶν προδίδει ἄνθρωπον μέ ἀγωγὴν, παιδείαν καὶ μόρφωσιν. Καὶ ὁ κληρικὸς ὀφείλει νὰ διαθέτει τὰ προσόντα αὐτά. Αὐτονόητος εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ ἀνάγκη πιστῆς τηρήσεως τῶν κανόνων τῆς ὀρθογραφίας καὶ καλλιτεπείας.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

α) Ἀποστολή εὐχῶν πρὸς τὸν Μητροπολίτην

Πρὸς
Τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην
Δημητριάδος κ. Χριστόδουλον
Εἰς Βόλον

Ἐν Βόλῳ τῆ.....

Σεβασμιώτατε,

Ἐπ' εὐκαιρία τῶν Ἁγίων Ἑορτῶν τοῦ Δωδεκαημέρου (ἢ τοῦ Ἁγίου Πάσχα) εὐλαβῶς ὑποβάλλω τὰς υἱικάς εὐχάς μου, δεόμενος τοῦ Σαρκί ὑπὲρ ἡμῶν Νηπιάσαντος (ἢ τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν παθόντος καὶ Ἀναστάντος) Κυρίου, ὅπως δωρῆται τῇ Ὑμετέρα Σεβασμιότητι μακρότητα ἡμερῶν καὶ ἀκμαιότητα σωματικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων πρὸς συνέχισιν τοῦ, εἰς δόξαν Θεοῦ ἀφορῶντος, ποιμαντορικοῦ Σας ἔργου.

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Πρεσβ. Ν.Τ.

Σημ.: Δέν εἶναι ὀρθή γραμματικῶς ἡ ἔκφρασις: «Ἐπί τῶν ἁγίων ἑορτῶν» ἀντί τῆς ὀρθῆς: «Ἐπί ταῖς ἁγίαις ἑορταῖς». Ἡ πρόθεσις «ἐπί» συντασσομένη μέ δοτικὴν σημαίνει «ἐπ' εὐκαιρία», ἐνῶ μέ γενικήν σημαίνει «ἐπάνω».

6) Εὐχαριστίαι εἰς ληψείσας εὐχάς

Πρός
Τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην
Δημητριάδος κ.κ. Χριστόδουλον
Εἰς Βόλον

Σεβασμιώτατε,

Εὐγνωμόνως δεξάμενος τὰς θεοπειθεῖς εὐχάς Σας ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν ὀνομαστηρίων μου, Σᾶς εὐχαριστῶ ἀπὸ μέσης καρδίας καὶ ἀντεύχομαι μὲ υἱκὴν ἀγάπην πλουσίαν τὴν θείαν χάριν ἐφ' Ἑμᾶς, πρὸς ἐνίσχυσίν Σας εἰς τὴν ἀρχιερατικὴν διακονίαν Σας.

Μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ

Πρεσβ. Ν. Κ.

γ) Ἀποστολὴ εὐχῶν πρὸς ἀδελφόν ἢ φίλον

Πρός
Τόν ἀιδεσιμώτατον πρεσβ. Π.Σ.
Ἐφημέριον ἱ. ναοῦ Α.Γ.
Εἰς Βόλον

Ἐν.....

Ἀγαπητέ μου π. Π.,

Ἐπιλαμβανόμενος τῆς εὐκαιρίας τῶν ἐπὶ θύραις ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων (ἢ τῶν ὀνομαστηρίων σου) ἀδελφικῶς καὶ μὲ πολλὴν ἀγάπην σοῦ ἀπευθύνω ἐγκαρδίους καὶ εἰλικρινεῖς εὐχάς, δεόμενος τοῦ Κυρίου μας ὅπως σοῦ χαρίζει υἱείαν, δύναμιν Θεοῦ καὶ πλουσίαν εὐλογίαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἱεραῆς ἀποστολῆς σου.

Χρόνια πολλά καὶ εὐλογημένα.

Μετ' ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης.

Πρεσβ. Ι.Γ.

δ) Κοινή ἐπιστολή

Πρός
Τόν κ. Ν.Λ.
ὁδόν Νίκωνος, 24
104 56 Ἀθήνας

Ἐν

Ἀγατητέ κ. Ν.,

Σᾶς εὐχομαι τὴν παρά Κυρίου εὐλογίαν καὶ χάριν.

Ἐπανερχόμενος ἐπὶ παλαιότερου αἰτήματός μου, σᾶς ὑπενθυμίζω τὴν ἀνάγκην τῆς συμπράξεώς σας εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ σπουδάζοντος Θεολογίαν φοιτητοῦ κ. Τ.Φ. ἀξίου νά ἐνισχυθῇ εἰς τὴν καλὴν προσπάθειάν του καὶ περατώσει ἐγκαίρως τὰς σπουδὰς του. Καί πάλιν σᾶς διαβεβαίω ὅτι πρόκειται δι' εὐλαβέστατον νέον, ὁ ὁποῖος δέν θά λησμονήσῃ τὴν εὐεργεσίαν σας, ἀλλά θά τὴν ἀνταποδώσῃ διὰ τῆς προσφορᾶς του εἰς τό ἔργον τῆς Ἐκκλησίας.

Μετ' εὐχῶν ἐν Κυρίῳ.
(ὑπογραφή)

ε) Ἐπιστολή πρὸς ὑπεροχικόν πρόσωπον

Πρός
Τόν ἐντιμότατον κ. Λ.Κ.
Δήμαρχον.....
Εἰς.....

Ἐν.....

Ἐντιμότατε κ. Δήμαρχε,

Σᾶς εὐχομαι πᾶσαν παρά Κυρίου φιλάγαθον παροχὴν καὶ εὐλογίαν.

Τό ἐνδιαφέρον πού ἐπιδεικνύει ἐπ' ἔσχάτων ὁ Δῆμος διὰ τόν ἐξωραϊσμόν τοῦ προαυλίου χώρου τῶν ἱ. ναῶν, κινεῖ τὴν γραφίδα μου προκειμένου νά σᾶς παρακαλέσω νά θέσετε ὑπ' ὄψιν μου τὰ σχέδια ἀναπλάσεως, τὰ ὁποῖα, ὡς πληροφοροῦμαι, ἔχει ἤδη ἐκπονήσει ἢ ἀρμοδία Ὑπηρεσία τοῦ Δήμου διὰ τόν αὐτεῖον χῶρον τοῦ ναοῦ μας. Ἐλπίζω ὅτι οἱ τυχόν ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις μου, θά εἶναι χρήσιμοι διὰ τὴν ὀρθολογιστικότεραν ἐπίλυσιν τῶν συναφῶν προβλημάτων πρὸς μείζονα ἀνάδειξιν τοῦ χώρου.

Μετά τιμῆς καί Εὐχῶν,
(ὑπογραφή)

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Οί δεοντολογικοί κανόνες πού παρεθέσαμεν άνωτέρω δέν αποτελοῦν άπλήν έκπλήρωσιν ενός τύπου καί μόνον.

Όπισθεν τοῦ τύπου κρύπτεται ή οὐσία τῶν πραγμάτων, καί ο τύπος διασώζει αὐτήν τήν οὐσίαν, ὅπως τό κέλυφος τοῦ αὐγοῦ περιβάλλει τό περιεχόμενόν του.

Άς μή δελήσει, κατά συνέπειαν, κανείς νά σχολιάσει τήν πρωτοβουλίαν μας αὐτήν ὡς δῆθεν άφορμηθεῖσαν από διάθεσιν ἄλλην εκείνης ή ὁποία ὄντως υπῆρξεν κινητήριος δύναμις καί επί τοῦ προκειμένου.

Η τελειότερα δηλαδή καί πληρεστέρα ἐνημέρωσις τοῦ ἱεροῦ μας Κλήρου καί ἐπ' αὐτῶν τῶν «κοινωνικῶν» ζητημάτων καλῆς συμπεριφορᾶς, ὡς τοῦτο προσιδιάζει εἰς πρόσωπα μέ ήγετικήν θέσιν ἐντός τῆς κοινωνίας.

